

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 356
van **ADELINE BLANCQUAERT**
datum: 21 februari 2020

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gemeenschapsinstellingen - Plaatsgebrek

In de beleidsnota Justitie wordt duidelijk gesproken over de capaciteitsproblemen, zowel in de gemeenschapsinstellingen als in het private aanbod, waardoor minderjarige slachtoffers en hun daders vaak samen in eenzelfde instelling terechtkomen.

1. Welke maatregelen nam de minister reeds om het plaatsgebrek in de jeugdinstanties op te vangen? Hoe groot is de nood aan extra plaatsen momenteel en hoeveel plekken zijn er reeds bijgekomen sinds 2018?
2. Hoeveel jongeren staan momenteel op een wachtlijst voor een plaats in een instantie?
3. Heeft de minister weet van casussen waarbij slachtoffers en hun daders in eenzelfde instantie terechtkomen, zoals beschreven in de beleidsnota? Zo ja, over hoeveel gevallen spreken we dan exact? Hoeveel staat de minister precies met de opstart van 'aangepaste kleinschalige settings' zoals beschreven in de beleidsnota voor de opvang en begeleiding van slachtoffers? In hoeveel plaatsen is daarvoor voorzien?
4. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 356 van 21 februari 2020

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Voor wat betreft de gemeenschapsinstellingen, steeg de capaciteit de voorbije 10 jaar met ongeveer 100 plaatsen (van ca. 220 naar 320 plaatsen). Er lopen momenteel zowel op korte als op lange termijn maatregelen om tegemoet te komen aan de capaciteitsdruk de verdere uitbreiding van het aantal plaatsen. Zo werden er 7 extra bedden voorzien in het detentiecentrum in Tongeren die ingezet kunnen worden wanneer De Grubbe volzet is. Op de Vlaamse Regering van 21 februari jl. werden deze 7 plaatsen tijdelijk verlengd.

Bijkomend plannen we op lange termijn een uitbreiding van het toekomstig oriëntatiecentrum De Grubbe. In een eerste fase gaan we in april 2020 naar 45 plaatsen, in 2022 hebben we hier 80 plaatsen ter beschikking.

Voor wat de capaciteit in de private jeugdinstanties betreft verwijzen we naar de recente beslissing om 150 plaatsen beveiligende opvang te creëren. Dit betekent een bijkomende investering van 20 miljoen euro. Dit zijn kleinschalige settings met aangepaste begeleiding en infrastructuur. Die plaatsen worden in gebruik genomen vanaf 2021. Vanaf dan kunnen we ook tegemoet komen aan de vraag – die er terecht al langer ligt – om kinderen uit een problematische opvoedingssituatie (VOS) niet meer onder te brengen in de Gemeenschapsinstellingen, die vanaf dan systematisch enkel nog kinderen vanuit een als misdrijf omschreven feit (MOF) zullen opnemen.

2. De beschikbare plaatsen worden toegewezen door het centraal aanmeldpunt maar dit is geen wachtlijstwerking. Elke verwijzer meldt dagelijks die jongeren aan die nood hebben aan een plaats in een gemeenschapsinstelling. Deze lijst is elke dag anders, sommige jongeren worden een hele tijd aangemeld omdat de vraag actueel blijft, voor andere jongeren vervalt de vraag omdat er een ander alternatief gevonden werd of omdat de plaats toch niet nodig blijkt.

Voor wat betreft de cijfers van de private voorzieningen kunnen we verwijzen naar de jaarlijkse rapportering op www.jaarverslagjeugdhulp.be.

3. We verwijzen naar antwoord 1 met de verwijzing naar het creëren van extra plaatsen in kleinschalige settings om te vermijden dat jongeren in een verontrustende situatie en jongeren die delicten plegen samen geplaatst worden.

De cijfers over het aantal jeugdrechtsbankdossiers inzake verontrusting en naar aanleiding van een jeugddelict worden jaarlijks gerapporteerd in het jaarverslag (zie boven). Het is duidelijk dat voor minderjarigen het aantal dossiers op jeugdrechtsbank hoofdzakelijk (85%) kinderen en jongeren betreft in een verontrustende situatie, voorbeelden hiervan zijn: een afwezige of zeer problematische thuissituatie, complexe gedragsproblemen, slachtoffer van (intrafamiliaal) geweld, etc.

4. Zoals u weet, werd in het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht en in het regeerakkoord al de beslissing genomen om op niveau van onze gesloten gemeenschapsinstellingen, daders en slachtoffers te scheiden. De bovenstaande maatregelen passen hierin om dit gefaseerd te doen. We verwijzen naar de fasering omdat voor die 150 plaatsen, voor kinderen en jongeren met complexe problemen er bijvoorbeeld moet geïnvesteerd worden in aangepaste infrastructuur, nieuwbouw, etc.